

2010

RAS Skotsk Terrier

Dansk Terrier Klub/Dansk Kennel Klub

Race nummer 24 FCI

Dansk Terrier Klub
23-10-2010

RAS

Skotsk terrier.....race nr 24

Dansk Terrier Klub/Dansk Kennel Klub

Indholdsfortegnelse:

Historisk baggrund.....	side 2
Sundhedsudvalget for Skotsk Terrier (SUS).....	side 2
Sundhed.....	side 3
Fødsler.....	side 4
Sygdomme generelt.....	side 4
Population.....	side 5
Avl og genetik.....	side 5
Afslutning.....	side 6
RAS i fremtiden.....	side 7

Historisk baggrund: Den skotske terrier opstod i Skotland, hvor små lavbenede ruhårede hunde anvendtes til gravjagt og til jagt på forskelligt småvildt gennem mange år. Fra begyndelsen var betegnelsen skotsk terrier en fællesbetegnelse for flere racer, men lidt efter lidt udskiltes de forskellige lokale varianter og 5 nærtbeslægtede racer stod tilbage med betegnelsen skotske terrierracer: cairn, skye, westie, dandie dinmont og den variant der skulle ende med at blive den skotske terrier. Gennem mange år anvendtes navnet Aberdeen terrier, opkaldt efter området i Skotland, men det har aldrig været en officiel betegnelse.

Den skotske terrier blev officielt anerkendt af den engelske kennelklub i 1880 og i 1883 grundlagdes den første raceklub, The Scottish Terrier Club (England).

Den skotske terrier er altså i lighed med andre lavbenede terrier fra det skotske højland skabt til at gå i grav, drive jagtbyttet op fra graven eller tage kampen op med det dernede. Et sådant arbejde stiller store krav til hundens fysik og temperament, kravene er blevet skærpet af det skotske højlands barske og nogle steder ufremkommelige terræn.

Der var brug for en kompakt, robust og smidig hund, der kunne komme frem, der hvor mennesker måtte give op. Den skulle arbejde selvstændigt og vedholdende uden håb om hjælp fra menneskehænder, så hvad den manglede i størrelse måtte den have dobbelt i mod, kraft og styrke.

Ser man på racestandarden for skotsk terrier relaterer alle punkter da også til det arbejde, den er skabt til at udføre. Skotten i dag er i det store hele en hund af samme type og konstruktion som dengang, den havde et arbejde at udføre.

Ser man på skottens skelet ser man, at dens anatomi er perfekt tilpasset til at hunden kan udføre sit arbejde—fra det lange smalle hoved med de kraftige kæber og enorme tænder, til det kraftfulde muskuløse bagparti.

En skotte der lever op til racestandarden vil derfor i dag være i stand til at udføre sit gamle oprindelige arbejde, hvis den fik lov.

For yderligere gennemgang af skottens eksteriør henvises til racestandarden.

Sundhedsudvalget for Skotsk terrier (SUS). I 2002 nedsattes et sundhedsudvalg for skotsk terrier med det formål at indsamle og koordinere oplysninger om skotternes sundhedstilstand. (bilag 1 formålsbeskrivelse og retningslinier)

Der er udarbejdet 2 skemaer.

Skema 1: til indsamling af data omkring fødsler (bilag 2)

Skema 2: til indsamling af data fra hvalpenes 1-årsundersøgelse. (bilag 3)

Der er endnu ikke taget stilling til, hvorledes data skal behandles, når datagrundlaget er oppe på et tilstrækkeligt niveau.

Mål:

- At vi indenfor 10 år skal modtage indberetninger via 1-årsskemaerne på 75% af en årgang
- At vi indenfor 10 år modtager dødsattester på 50 % af en årlig afgang
- At vi indenfor 10 år modtager indberetning om 75 % af fødslerne

Da det kræver tilvænning blandt opdrættere og skotteejere at indberette, finder vi det urealistisk at sætte mål på en kortere tidsperiode end 10 år.

Strategi:

- At alle ovennævnte skemaer er tilgængelige på nettet
- At tale indberetningen op som et punkt på alle racemøder
- At give alle hvalpeejere et skema med i stambogen til brug ved 1 årsundersøgelse evt. vedlægge svarkuvert.
- At vedlægge folder om sundhedsudvalgets arbejde i alle stambøger (bilag 4)
- At gennemgå og evt. justere Ras på det årlige racemøde

Sundhed: Den skotske terrier er generelt en meget sund og robust hund. Der er endnu ikke gennemført en samlet helbredsundersøgelse af racen.

Et antal opdrættere har de senere år fået tilbagemeldinger fra hvalpekøbere i forbindelse med helbredsundersøgelse, at der er konstateret et forhøjet levertal, uden hunden viser tegn på sygdom, væsentligt højere end hos andre hunderacer. Det høje levertal kan have mange forskellige årsager, men dyrlæger er tilbøjelige til at tilskrive lidelsen problemer med skjoldbruskkirtlen. Der er ikke forsket i denne tilstand i Danmark, men der er for nuværende (2009) kontakt til en dyrlæge, der har fattet interesse for problemstillingen. I øvrigt kan henvises til et nyere forskningsprojekt i Californien.

Mål:

- at kortlægge årsagen/årsagerne til det forhøjede levertal

Strategi:

- at holde kontakt til den dyrlæge, der har vist stor interesse for at undersøge "lidelsen"
- at gøre opdrætterne interesserede i at få deres egne hunde samt hvalpe undersøgt via en blodprøve såfremt et undersøgelsesforløb bliver en realitet
- at få kortlagt årsagen på baggrund af de blodprøver og undersøgelser der udføres

Fødsler: Der er en overrepræsentation af kejsersnit ved fødsler hos den skotske terrier.

Hvalpene har i forhold til hundens størrelse en meget høj fødselsvægt, vejer normalt mellem 220 og 280 gr. En voksen skotte vejer efter racestandarden mellem 8,6 og 10,4 kilo.

Konstruktionen af den meget korte kompakte hund, kort lændeparti og en dyb brystkasse kan også spille en rolle. Der er ikke i Danmark foretaget undersøgelser, der kan give os en årsag til dette store problem. Andre racer med en lignende fysiognomi har tilsvarende problemer.

Ved naturlig fødsel er hvalpene meget længe undervejs i fødselsvejen, hvilket kan betyde stor dødelighed i et kuld.

Der er generelt 3 – 5 hvalpe i et kuld.

Mål:

- at mindske antallet af fødsler ved kejsersnit
- at undersøge/kortlægge årsagen til at skotten har de store fødselsvanskeligheder
- at mindske antallet af døde hvalpe ved naturlig fødsel

Strategi:

- Der er taget kontakt til dyrlæge Birgitte Schjøth (efterår 2009) for via DKK's samarbejde med KVL at få iværksat en undersøgelse af fødselsproblematikken sammen med andre racer med lignende problem. Formen på undersøgelsen samt evalueringen efter aftale med de implicerede parter. Formen på undersøgelsen skal afklares.
- At tilskynde opdrætterne til at indsende fødselsskema fra SUS.
- At opfordre opdrætterne til at medvirke til kortlægning, når dette bliver aktuelt.
- At registrere linier med høj forekomst af naturlig fødsel samt antal levende fødte hvalpe

Sygdomme generelt: Når der søges på sygdomme i forbindelse med Skotsk terrier, findes en lang række sygdomme som tidligere har været ofte forekommende hos racen. De fleste af disse

sygdomme er ikke diagnosticeret i den danske DKK population i et omfang, der gør at det vurderes at være et generelt problem for racen.

Udover de to ovennævnte lidelser, højt levertal og fødselsvanskeligheder ses kræft i dag som en hyppig dødsårsag. Dette er gældende for alle hunderacer og altså ikke en specifik lidelse hos den skotske terrier.

Population: Den danske skottestamme/bestand har et meget højt kvalitetsniveau, når vi ser på overensstemmelsen med racestandarden. Udfordringen ligger i at bevare det høje kvalitetsniveau i fremtiden og samtidig gøre et seriøst PR-arbejde for at gøre racen mere kendt, således at den bliver et naturligt valg for fremtidens hvalpekøbere. Også for de, der ikke er vokset op med skotter i deres barndom.

Der har de sidste 10 år været en øget tilgang af nye og seriøse opdrættere, hvilket lover rigtig godt for racens fremtid.

Antallet af skotter er faldende. De sidste 3-4 år har antallet af DKK registrerede hvalpe født indenfor et år været stabilt og placerer sig omkring 60-70 hvalpe.

Mål:

- At bevare den høje kvalitet i skottepopulation.
- At arbejde på at udbrede kendskabet om den skotske terrier for at modvirke en yderligere nedgang i registreringstallet.
- At tilknytte nye interesserede opdrætterspirer til gruppen

Strategi:

- At dele viden med de nye opdrættere ved afholdelse af en årlig temadag
- Udarbejde foldere om den skotske terrier. Folderen skal ligge på hjemmesiden den 1. januar 2011.
- Være synlige i mange forskellige sammenhænge, hvor der er aktiviteter for terrier
- At opdrættere er gode vejledere for nye hvalpekøbere, så det bliver en succes at få en skotsk terrier
- At hjælpe hvalpekøbere i gang med de aktiviteter de ønsker at deltage i
- At give 1 års medlemskab til DTK samt informationsfoldere til nye hvalpekøbere

Avl og genetik: Der har gennem de sidste 10 år været en meget stor interesse hos de aktive kenneler med hensyn til at styrke og optimere genpuljen. Der er importeret hanhunde og tæver,

der er købt parringer i udlandet. Ser vi overordnet på størrelsen af disse aktiviteter er det umiddelbare indtryk, at der er en forholdsvis god genetisk variation i racen.

Der er hentet avlsmateriale hjem fra: England, Tyskland, Italien, Spanien, Belgien, Holland, Sverige, Norge, Finland, USA, Polen

Mål:

- At sikre den genetiske variation
- At opføre den effektive populationsstørrelse til brug for fremtidens avlsarbejde
- At opdrætte skotsk terrier der fysisk og psykisk er sunde stabile hunde til familier.

Strategi:

- Samarbejde opdrætterne imellem for at sikre den genetiske variation, f.eks ved indkøb af hanhunde, fællesrejser til udlandet for at gøre sig bekendt med nyt avlsmateriale, der kan matche vores egens grundstamme.
- Anvende de bedste dyr i avlen, både hvad angår eksteriør og psyke
- Overholde de avlsrestriktioner der er sat op for den skotske terrier
- Efterleve de etiske anbefalinger for opdræt (anbefalet af DKK)

Afslutning:

Den skotske terrier har set over en 10 års periode haft et dalende registreringstal. De seneste år er antallet af hvalperegistreringer stabiliseret.

Der er en stigende interesse blandt opdrætterne for import af hanhunde/tæver samt parringer i udlandet for at udvide genpuljen.

Nye opdrættere der er kommet til de seneste år er vejledt af ældre opdrættere. Det kræver at man som ny selv er interesseret i at indgå et vejledningsforløb.

Der har de sidste 10 år været afholdt flere seminarer for opdrættere, med mulighed for at deltage også som almindelig familiehundeejer. Der er lagt vægt på eksteriørgennemgang, avlsarbejde samt genpopulation.

Der arrangeres for gruppen af skotteejere skottetræf samt andre aktiviteter af interesse, f.eks afholdes der flere årlige trimmekurser.

Ras i fremtiden:

RAS skal ses som et dynamisk produkt, der konstant er under udvikling i forhold til ny viden, påbegyndte undersøgelser, afsluttede undersøgelser osv.

Mål: RAS bliver et dynamisk produkt til vejledning i fremtidens avlsarbejde

Strategi: RAS drøftes og revideres om nødvendigt på det årlige racemøde som et fast punkt.